

Bilten

Taktons

2011.

**На 13. Тактону
представља се 12 излагача
професионалне
аудио - опреме**

**У данашњем Билтену
представљамо првих шест, а
у сутрашњем других шест.**

At the 13th TAKTONS 12 exhibitors of professional audio-equipment are present

In today's Bulletin we present the first six of them, and in tomorrow's issue the remaining ones.

ПРЕДУЗЕЋЕ „SINCOM“ НА ТАКТОНСУ

Ово предузеће је основано 1992. године, а бави се инжењерингом аудио, видео, контролних и управљачких система.

Пројектује и израђује професионалне системе озвучења за све типове објеката – аеродроме, хотеле, цркве, велике пословне зграде, болнице, спортске хале... Оспособљено је да пројектује и конференцијске системе с гласањем и симултаним превођењем, опет, за све типове објеката: скупштине, мултифункционалне сале, какву, на пример има НИС, медијске центре

Предузеће „SINCOM“ производи и сигурносне системе и најсавршенију опрему за видео-надзор и биометријску контролу, системе за позив медицинског особља у болницама и старачким домовима...

Седиште предузећа „SINCOM“ налази се у Новом Саду, Романијска 33, а раде и у земљи и у иностранству.

SINCOM COMPANY IN TAKTONS FESTIVAL

This enterprise is formed in 1992, acting with engineering of audio, video, monitoring and controlling systems.

It projects and performs: professional acoustics systems for all the types of buildings, airports, hotels, churches, big business buildings, hospitals, sports halls...

Enterprise SINCOM is ready to project conference systems for voting and simultaneous translations for all the types of objects: Assemblies, Parliaments, multifunctional spaces (as NIS company has), media centers...

SINCOM CO. produces also security systems and the most sophisticated equipment for video monitoring and biometric controlling, alarming systems for patients in the hospitals and gerontology centers etc.

The central office of SINCOM is in Novi Sad, Romanijska str. 33, performing works abroad as well.

Tel: +381 21 47 40 544
e-mail: office@sincom.rs
www.sincom.rs

Представио нам се ЦЕНТАР МУЗИЧКИХ ИНСТРУМЕНАТА И СТУДИЈСКЕ ОПРЕМЕ који своје продајне центре има и у Београду и у Новом Саду

Центар носи назив „АРТИСТ“, а у широком продајном спектру аудио-визуелне опреме јесу:

PRO 2 LIVE AUDIO SISTEM – микс пулт за дигитално миксирање звука који је први пут представљен недавно на сајму у Лондону. Менаџер Центра „Артист“ Александар Ђапић каже за Билтен да је ове године на њиховом штанду понуђено чак 150 брендова различите и видео и аудио-опреме, а у понуди је и најсавременија опрема за изолацију студија.

Асортиман ове фирме употпуњује 10-ак врста микрофона „broadcast“, звучника, као и потпуно нова серија такозваних „еф“ миксера 16 02, који су дигитални.

Најсавременији микрофони – „c-electronic“, „roda“, „violet“ – који су оведе у понуди спадају у најсавременију опрему електронских медија.

We have been presented the Center for music instruments and studio equipment which has its shops in Belgrade and Novi Sad.

Centers name is ARTIST and a wild trading scale of audio visual equipment consists of:

PRO 2 LIVE AUDIO SISTEM: mix desk for digital sound mixing which is recently presented for the first time in London Fair. The ARTIST Centers manager, Mr. Aleksandar Djapić, says that this year's offer counts about 150 brands of different kind audio and video and also the top modern isolation equipment system for studios.

The assortment is completed by dozen of broadcast microphones, loudspeaker such as quite a new serial F of digital mixers 16 02.

The brand new microphones C-ELECTRONIC, RODA, VIOLET belong to the new generation equipment for electronic media.

ARTIST SYSTEM

Nikole Pašića 7

Novi Sad, Srbija

Tel.: +381 21 472 41 24

e-mail: artist-ns@hotmail.com

www.artistsystems.net

На једном од овогодишњих Тактонсових штандова излаже и београдска фирма за продају најсавршеније аудио-опреме „PLAYER“ у чијој су понуди студијски и разгласни уређаји, као и пропратна опрема, која укључује и микрофоне „Mackie“, чувени амерички бренд студијске и разгласне опреме. Ту су и најчувеније марке немачке опреме за студије: „M-Audio“, „ESI“, „RME“ – сви се они налазе на штанду фирме „PLAYER“, у холу Студија „М“, до суботе, 12. новембра.

At this year's TAKTONS there is also a stand of a Belgrade-based company that sells the most sophisticated audio equipment „PLAYER“ whose offer includes studio and sound systems with accessories such as „Mackie“ microphones, popular American brand for studio and sound systems. The German brands of studio equipment were also present, such as „M-Audio“, „ESI“, „RME“ – they are all exhibited at the „PLAYER“ stand in the Hall of the „M“ Studio until Saturday, November 12th.

PLAYER PLUS
Svetogorska 9
Beograd, Srbija
Tel.: +381 11 33 47 615
e-mail: info@player.rs
www.player.rs

А шта нам на Тактонсу нуди професионални
произвођач аудио-видео-опреме GROTHUSEN –
AUDIO-VIDEO ENGINEERING?

Ова фирма има седиште у Новом Саду и
генерални је дистрибутер и сервисер компанија
„Sennheiser“ и „Neumann“, које су стандард за све
озбиљне broadcaster-е – ту спадају бежични и
обични микрофони које користи 90 одсто радио
и телевизијских кућа које су препознатљиве по
стандардима доброг звука.

Иначе, врста микрофона коју производи ова
фирма најчешће је у употреби у позориштима,
а често се користе и за снимања телевизијских
серија. Ту су и студијски монитори, а ово предузеће
однедавно има и сервис у Сремској Каменици,
па се више уређаји ове врсте не морају слати на
сервисирање у иностранство.

And what offers us at TAKTONS the professional
manufacturer of audio and video equipment
GROTHUSEN – AUDIO-VIDEO ENGINEERING?

This company is based in Novi Sad and is a general
distributor/service company for the companies „Sen-
nheiser“ and „Neumann“, which set standards for all
serious broadcasters – and the equipment includes
wireless and ordinary microphones used by 90 per
cent of radio and TV companies whose good sound
high standards are well known.

This type of microphone, however, manufactured by
this company is most often used in theatres, but it is
also used for recording TV operas. They also manu-
facture studio monitors, and this company has recent-
ly opened a service workshop in Sremska Kamenica,
and this equipment need not be sent for servicing
abroad any more.

GROTHUSEN AUDIO VIDEO
Representative office Beograd
Bulevar AVNOJ-a 95
Novi Beograd
Tel.: +381 11 212 0588
e-mail: office@grothusenav.rs
www.grothusenav.rs

MUSIC AP
ROLAND SYSTEM GROUP, СУБОТИЦА

Ова фирма нуди много иновација када је реч о аудио-техници, а новина на овогодишњем Тактонсу јесте један од најкориснијих микрофона за озвучавање жичаних инструмената. Поред бежичних микрофона, ту су радијски, тв и продукцијски микрофони, и најсавременије слушалице, као и серија динамичких вокалних и кардиодних кондензаторских микрофона.

MUSIC AP
ROLAND SYSTEM GROUP, SUBOTICA

This company offers many innovations in the field of audio-engineering, and the innovation seen at this year's TAKTONS is one of the handiest microphones for amplifying stringed instruments. In addition to wireless microphones, radio, TV and production microphones are also available, as well as high end headphones and a series of dynamic vocal and cardioid condenser microphones.

MUSIC AP
Subotica, Srbija
Sutjeska 5, Palić
Tel.: +381 24 539 395
e-mail: office@musicap.rs
www.musicap.rs

СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНО УДРУЖЕЊЕ НА ТАКТОНСУ

Поред излагача најсавременије аудио-опреме, ове године на Тактонсовим штандовима запажамо и А-И-Ес (Audio Engineering Society), јединствено удружење које се бави акустиком и има више циљева: подизање нивоа знања, промоцију и едукацију у практичној примени аудио-инжењерства и сродних дисциплина.

Ово удружење, основано у Америци 1948. године, прерасло је у интернационалну организацију која окупља инжењере, уметнике, научнике, али и студенте заинтересоване за развој аудио-технологија и размену сазнања. А-И-Ес окупља више од 14.000 чланова и 75 професионалних секција и темељ је напретка аудио-индустрије.

Чланови овог удружења организатори су многобројних састанака, изложби и презентација научних радова, као и студентских активности које доприносе развоју струке. Активно је укључено и у писање интернационалних стандарда у домену комуникационих технологија и акустике. Српска професионална секција А-И-Еса, основана 1991. године, броји 50 чланова и једна је од најактивнијих када је реч о размени студентских информација широм света.

Ове године, у сарадњи с Факултетом техничких наука, Универзитета у Новом Саду, српска секција А-И-Еса организује прву Међународну конференцију Тактона, у којој учествују представници шест земаља: Србије, Немачке, Аустрије, Тајланда, Словеније, Македоније.

AES
Audio Engineering Society
www.facebook.com/aes.org

PROFFESIONAL ASSOCIATIONS PRES- ENCE IN TAKTONS

Beside the exhibitors exposing the most up to date equipement in TAKTONS, we also notice this year the presence of AES - Audio Engineering Society, a unique association dealing with acoustics with the main goal to rise up the knowledge, to promote and educate practical implementation of audio engineering and rhodamines disciplines.

This association is formed in the States in 1948 and by time, it overgrew into international organization gathering engineers, artists, scientists but also students interested in audio-technologies development and knowledge exchange.

More than 14 thousands members plus 75 professional branch offices equal AES.

Thanks to these impressive figures, AES represents nowadays a foundation of audio industry prosperity.

Members of this association are organizing numerous meetings, exhibitions, and presentations of the scientific works such as student's activities which are contributing to the profession perfection.

This association is actively involved in the process of international standards regulation in domain of communications technologies and acoustics. Serbian AES section is established in 1991, counts 50 members, and is one of the most active, concerning exchange of student's information worldwide.

This year Serbian AES is co-organizer of the First International TAKTONS Conference together with the Faculty of Technical Sciences from Novi Sad, which gathers participants from 6 countries: Serbia, Germany, Austria, Thailand, Slovenia and FR Macedonia.

Taktons si ani tohto roku nenechali ujsť účastníci zo Slovenska, ktorým organizatori zverili úlohu poroty. Nedokonalosti a dokonalosti nahrávok si všímali tímlíder zvukárov v slovesnej umeleckej prvovýrobe v centre výroby v Slovenskom rozhlasе inžinier Peter Daniška (ktorý na tomto podujatí bol aj minule) a magister umenia Dušan Kozák, ktorý v Novom Sade pobudol po prvý raz. Okrem práce v RTVS v Bratislave pracuje aj na vysokej škole múzických umení ako odborný asistent na katedre ateliéru zvuku, nuž túto tematiku a problematiku tiež dobre pozná. Príležitosť hodnotiť zvukové nahrávky ešte nemal, a keďže sa podobné súťaže na Slovensku neorganizujú, ani sa ich nezúčastňoval. Obaja však na sebe stále pracujú a radi obohacujú aj vlastný zvukový archív - vždy, keď sa im naskytne príležitosť, v prírode nahrávajú ďalšie efekty, ktoré následne vkladajú do hier, či vysielaní. V Centre výroby literárno dramatickej tvorby totiž s najväčším pôžitkom zhotovujú rozhlasové hry, a to pre všetky okruhy Slovenského rozhlasu, čiže Rádio Slovensko, Rádio Devín, Rádio Regína, tiež pre Košice a Banskú Bystricu. S tými, ktoré počuli na Taktonse, to nechceli porovnať, pretože v čase rozhovoru si ešte nevypočuli všetky, no spoločne sa uzhodli na pozitívnom poslaní festivalu. Tiež si všimli, že produkty komerčného trhu, ktoré sú realizované na báze veľkého kapitálu, aj tu zápasia s prácou verejnoprávnych inštitúcií. Tieto zasa nemajú prostriedky na realizáciu technicky náročných projektov, no kvalita aj napriek tomu nie je veľkou priepasťou pretože v nich pracujú šikovní ľudia. Peter Daniška a Dušan Kozák si kvalitu zvuku nevšímajú len pri montáži a na súťaži, ale ich to sprevádza aj vo chvíľach voľna. Vtedy sa im, ako hovoria, často aj uši z toho zakrúcajú, no radi sa spoliehajú aj na ďalšiu schopnosť ktorú vystupňovali v práci. Naučili sa totiž jednoducho vypnúť a nepočuť to, čo ich nezaujíma, hoci, ako každý z nás, často počujú aj to čo nechcú. Z Nového Sadu si, ako hovoria, odnesú pozitívne dojmy – nielen z užitočného podujatia, ale aj veľavravného mesta a úprimných ľudí.

Marina Chorvátová

Tактонс ни ове године нису пропустили учесници из Словачке, којима је организатор доделио улогу жирија. Квалитет тонских снимака су, између осталих, оцењивали вођа тима тонских реализатора у драмској режији Центра за продукцију Радио-телевизије Словачке у Братислави, инж. Петер Данишка (био је и на прошлом Тактонсу) и Душан Козак (први пут у Новом Саду). Осим на РТВ Словачке, Петер Данишка ради и на Факултету музних уметности као стручни асистент на катедри за звук, тако да му је ова тематика добро позната. До сада није оцењивао звук професионално јер у Словачкој већ дуже време нема сличних такмичења. То, ипак, не значи да се он и Козак не усавршавају; обојица одлазе на разне семинаре, а радо обогаћују и властиту архиву ефеката – увек кад им се укаже прилика, у природи снимају нове звукове, које после обраде користе у монтажи. У Центру за књижевно-драмску продукцију најрадије припремају радио-драме и то за све подружнице РТВ Словачке (Радио Братислава, Радио Девин, Радио Регина, као и за Кошице и Банску Бистрицу). Иако нису чули све предвиђено, досадашњи су им утисци о Тактонсу позитивни. Приметили су на једној страни комерцијалну продукцију, која ради на бази великог капитала, а на другој продукте јавних сервиса, који због недостатка новца нису у стању да реализују технички захтевне пројекте. Квалитет звука и поред тога не трпи много, пошто спретни људи у монтажи знају како да од нечег, што можда и није најквалитетније снимљено, извуку максимум. Петер Данишка и Душан Козак не обраћају пажњу на звук само за време монтаже и такмичења, већ их то прати и у слободно време. Професионалну деформацијух мало ко може избећи, па им се од звука, како кажу, често и уши заврћу. Ту је пак још нешто, чему их је научио посао, а то је да се једноставно искључе кад не желе чути оно што их не занима, иако, као свако од нас, често чују и оно

Делегација Словачког радија са домаћинима. Марина Хорватова, друга с лева

Slovak Radio delegation with their hosts. Marina Horvatova second from left

што не желе. Из Новог Сада ће, поручују, понети само позитиван утисак – не само с корисног и пожељног Тактонса, већ и из шароликог и интересантног града и од искрених људи.

Марина Хорватова

The participants from Slovakia did not miss TAKTONS this year either, this time as members of the Jury. The quality of audio recordings was, among other jury members, evaluated by the team leader of sound coordinators in a drama production control room of the Centre for Production of Radio Television of Slovakia, Bratislava, Peter Daniška, BSC (who was here last time as well) and Dušan Kozak, M.A. who is in Novi Sad for the first time. In addition to RTVS he also works at the Faculty of Musical arts as an expert assistant at the Atelier Sound Department, so this field and relating issues are familiar to him. He has not evaluated sound professionally yet, and since in Slovakia there have not been similar competitions for a long time now, he could not take part there. That however does not mean that the two of them are not improving their skills. They

attend various seminars and have set up their own sound effect archives in the radio. Whenever they have the opportunity they record new sounds outdoors in the country which they process and then use in their sound editing. In the Centre for Literary and Drama Production they prefer to work on radio dramas for all the territory RTVS covers, that is Radio Slovakia, Radio Devín, Radio Regina, but also for Košice and Banská Bystrica. They did not want to compare these sound effects with those heard at TAKTONS, because they have not heard them all at the moment of the interview, but they both evaluated the competition positively. On one hand, they have heard some productions from the commercial sector, produced in high budget, and on the other the productions by public broadcasters who, due to the lack of finances, do not produce technically demanding projects. The quality of sound though is not degraded, because skilled sound editors know how to make a maximum from a less-quality recording. Peter Daniška and Dušan Kozak do not pay attention to the sound only during editing and competition, but they do it in leisure time as well. Few people could avoid such 'professional deformation' and, as they say, their ears often tend to be tortured. Yet, there is one more thing, they learned about through their job. They are able to switch off when they do not want to hear something they are not interested in, although, like we all do, they often hear what they do not want to hear. From Novi Sad they will bring only positive impressions – not only from the useful and desirable TAKTONS, but also from the vivid and interesting town and its sincere people...

Marina Chorvátová

Az idei TAKTONS-ról a következőket mondta Rédly Dénes idei állandó zsűritag, aki a Magyar Rádiót képviseli:

- Sajnálom, hogy nem a széles nyilvánosságnak szervezték a versenyt, mert mindenki számára érdekes volna, főleg azoknak, akik csak egy kicsit is érdeklődnek a hangtechnika iránt. Nehéz megfogalmazni, hogy mit várhatunk! Főleg tanulunk. 20 éves szakmai tapasztalat után is még bőven van mit tanulni, és azt látom, hogy a felvételek színvonala egyre erősebb és egyre magasabb nívót képviselnek a rádiók és a televíziók is.

-A minőségbeli javulás a technikának vagy a tudásnak köszönhető?

-Alapvetően egy felvétel nem a technikán múlik, hanem azon, hogy az ember mit és hogyan készít elő és csinál. Úgy gondolom, hogy a fejlődés is nagyon erős. Egyrészt kapjuk az újabbnál újabb technikát amit a boltban megvásárolhatunk, másrészt mindenki figyeli a többiek munkáját, hallgatja, tanul, és ezáltal fejlődik.

Csóke Csaba

Rédly Dénes
Денеш Редли
Denes Redli

О овогодишњем Тактонсу, стални члан жирија Денеш Редли, из Мађарског радија:

Жао ми је што такмичење није отворено за све оне који су заинтересовани за обраду тона. Шта можемо очекивати? Тешко је то унапред дефинисати. Ја лично желим да научим нешто ново и мислим да се и после двадесет година рада то може. Оно што могу констатовати јесте да су радијски и телевизијски прилози све квалитетнији.

Да ли је овакав помак резултат развоја технике или стручности?

У суштини квалитет снимка не зависи толико од технике колико од самог стручњака који га обрађује. Човеку је сваки дан доступнија новија техника, али и људи су све бољи и бољи, они уче једни од других.

Чаба Чеке

Denes Redli interview:

About Taktons, member of the jury Denes Redli says:

First of all, I feel sorry that the competition is not opened for all persons interested in sound processing. What can we expect? It's difficult to predict it. Personally, I would like to learn something new. In spite of twenty working years, I think there is more left to learn. What I can notice is that radio and television media supplements are becoming of better quality.

Is this skip the result of technique development or expert's knowledge?

Basically, the quality of sound recording does not depend so much on techniques as from the engineer who is processing it. The new technique is more accessible from day to day, and engineers are more professional, they learn one from other.

Csaba Choke

данас на Тактонсу		
Радио		
08 ⁰⁰	C-4	Озбиљна музика - извођење са публиком
10 ²⁵	F-3	Народна, етно и ворлд - извођење са публиком
11 ³⁵	F-2	Народна, етно и ворлд - велики састави и оркестри
12 ⁰⁰		Предавање студио „М“
		Ненад Драгичевић - Циле: Аудио системи у реализацији reality програма. (TV Pink) - Grothusen
13 ¹⁰	C-2	Озбиљна музика - велики састави и оркестри
TV		
14 ⁴⁰	DF	ТВ драма и филм
15 ²⁰	M	Музички снимци
Radio		
16 ¹⁰	S-2	Документарни програм - фичер
RNS		
17 ³⁰		Презентација 5.1 звука, RTS DIGITAL KANALA-PS-1 музички студио PHC
18 ⁰⁰		Трибина о будућности радио драме - Позориште младих, мала сала
20 ⁰⁰		Свечани концерт Студио „М“
		„ШИНОБУСИ“ И FLAMENCO ГРУПА „LA SED GITANA“
10 ⁰⁰ - 20 ⁰⁰		Изложба у холу студија „М“

today on Taktons		
RADIO		
8 ⁰⁰ a.m.	C-4	Classical music, public performance - with audienc
10 ²⁵ a.m.	F-3	Folk, ethno and world music - with audience
12 ⁰⁰ a.m.		LECTURE Studio „M“
		Nenad Dragičević – Cile > AUDIO SYSTEMS IN REALITY PROGRAMMS REALISATION, (TV PINK), Grothusen Company
RADIO		
1 ¹⁰ p.m.	C-2	Classical music - big ensembles, choirs and orchestras without audience
TV		
2 ⁴⁰ p.m.	DF	TV drama and film
3 ²⁰ p.m.	M	Music Recordings
RADIO		
4 ¹⁰ p.m.	S2	Documentary programs - feature
5 ³⁰ p.m.		PRESENTATION of RTS DIGITAL CHANNEL, 5.1 SOUND REPRODUCTION PS-1, Musical Studio Radio N.Sad
6 p.m.		PANELL DISCUSSION OF RADIO DRAMA FUTURE Small hall of Youth Theatre
8 p.m.		STUDIO „M“ - GALA CONCERT PERFORMING SINOBUS BAND AND FLAMENCO GROUPE „LA SED GITANA
10 a.m. - 8 p.m.		THE EXIBITION IS OPENED

Редакција Билтена
 Мирјана Дамјановић-Вучковић, Јасна Куртеш-Плављанин, Вера Малетић, Давид Кон
 Никола Главинић, Весна Илић, Ото Екрес, Александар Гусман, Јелена Мхилојковић

РУВ Радио телевизија Војводине, Радио Нови Сад
 Игњата Павласа 3, 21000 Нови Сад, Србија
www.rtv.rs, www.taktons.com